

ANALÝZA

9. 4. 2015

Vývoj indexů spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2015

Celková hladina spotřebitelských cen vzrostla v 1. čtvrtletí 2015 proti 4. čtvrtletí 2014 o 0,1 %. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v 1. čtvrtletí 2015 o 0,1 %, což je o 0,4 procentního bodu méně než ve 4. čtvrtletí 2014.

Mezičtvrtletní vývoj spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí ovlivnilo zejména zvýšení cen v oddílech alkoholické nápoje a tabák, rekreace a kultura, které bylo téměř kompenzováno poklesem cen především v oddílech odívání a obuv, zdraví, doprava. Od prosince 2014 došlo k novelizaci zákona o spotřebních daních, jejíž dopad se projevil v průběhu 1. čtvrtletí 2015. Ceny tabákových výrobků vzrostly mezičtvrtletně o 4,1 %. V oddíle rekreace a kultura se zvýšily ceny dovolených s komplexními službami o 6,6 % vlivem nastupující zimní sezóny. Mírný růst cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje ovlivnily především vyšší ceny některých druhů ovoce a zeleniny. Pokles cen v oddíle doprava způsobilo snížení cen pohonných hmot o 12,9 %, u kterých v lednu a v únoru pokračoval meziměsíční pokles cen započatý v posledních dvou měsících roku 2014. Snížení cen v oddíle zdraví bylo důsledkem zrušení regulačních poplatků za návštěvu lékaře a za výdej léků na recept. V oddíle odívání a obuv, zejména v důsledku výprodejových akcí, klesly ceny oděvů o 3,1 % a obuvi o 5,5 %.

Indexy spotřebitelských cen (předchozí čtvrtletí = 100)

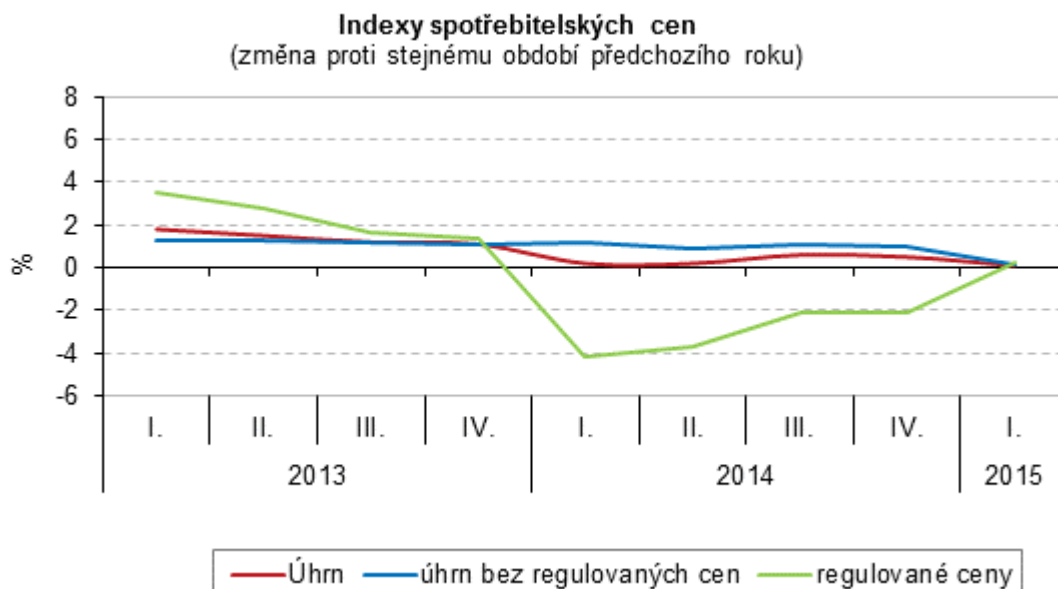
ODDÍL	2014				2015
	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	1. čtvrtletí
ÚHRN	100,4	100,2	100,1	99,8	100,1
Potraviny a nealkoholické nápoje	103,6	99,0	98,7	99,8	100,8
Alkoholické nápoje a tabák	101,6	99,5	100,5	99,9	103,6
Odívání a obuv	95,7	105,0	98,1	105,0	96,6
Bydlení, voda, energie, paliva	98,6	100,2	100,4	100,1	100,4
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	100,4	100,3	99,4	99,8	100,5
Zdraví	96,9	101,8	100,9	100,1	90,9
Doprava	100,6	100,1	100,8	98,6	95,6
Pošty a telekomunikace	99,6	99,4	98,8	99,5	100,2
Rekreace a kultura	100,8	99,7	102,2	97,2	101,7
Vzdělávání	100,2	100,2	100,4	100,5	100,2
Stravování a ubytování	100,5	100,6	100,5	100,1	100,4
Ostatní zboží a služby	100,8	100,4	100,7	100,3	100,9

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

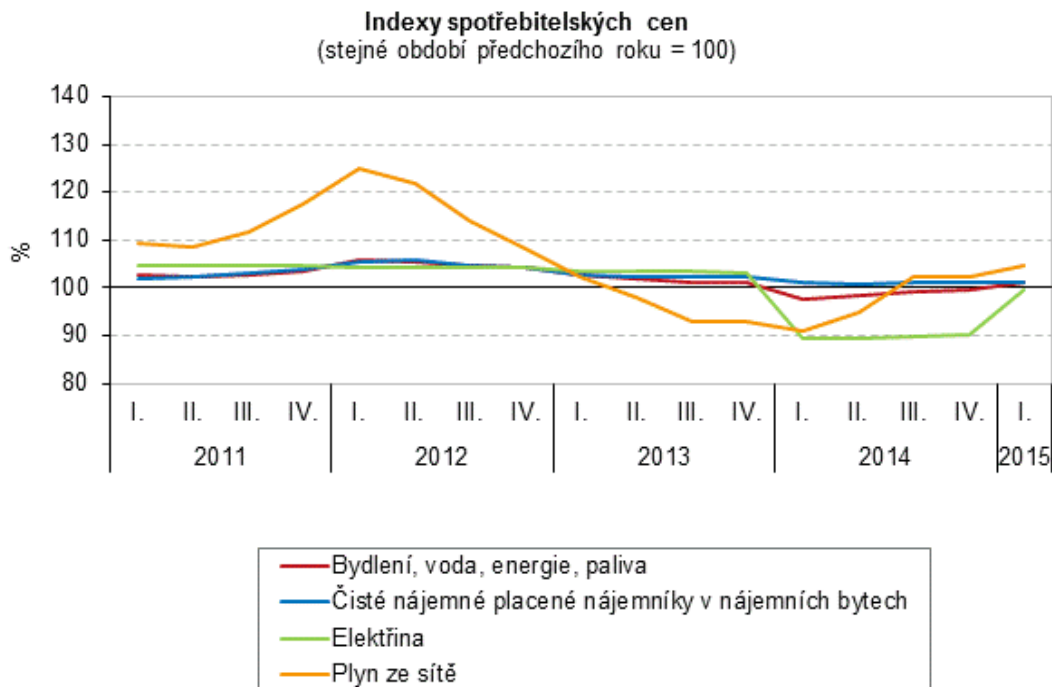
Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v 1. čtvrtletí 2015 proti 1. čtvrtletí 2014 o 0,1 %, tedy o 0,4 procentního bodu méně než ve 4. čtvrtletí 2014. Toto zpomalení meziročního cenového růstu bylo důsledkem přechodu cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje z cenového růstu v pokles a snížení cen v oddílech doprava a zdraví. Protisměrně, tj. na růst cenové hladiny, působilo zrychlení meziročního růstu cen v oddílech alkoholické nápoje a tabák, odívání a obuv a přechod z poklesu na cenový růst v oddíle bydlení a oddíle rekreace a kultura. Změny ve vývoji cen zejména v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje a oddíle doprava se promítly ve snížení indexu tržních cen. Vývoj regulovaných cen ovlivnily především ceny bydlení, převážně energií.

Růst tržních cen v 1. čtvrtletí 2015 zpomalil na 0,1 % z 1,0 % ve 4. čtvrtletí. Regulované ceny vzrostly o 0,2 % (z poklesu o 2,1 % ve 4. čtvrtletí).

V oddíle **bydlení** se ceny elektřiny v 1. čtvrtletí 2015 a 1. čtvrtletí 2014 přiblížily, a tím se pokles cen elektřiny v letošním 1. čtvrtletí výrazně zmínil na 0,3 % (z poklesu o 10,0 % ve 4. čtvrtletí 2014). Ceny zemního plynu byly vyšší o 4,5 % (ve 4. čtvrtletí 2014 o 2,4 %). Ostatní položky z oblasti bydlení měly meziroční vývoj v obou čtvrtletích podobný. Ceny vodného byly vyšší o 3,4 %, stočného o 2,8 %, čistého nájemného o 1,1 %, tepla o 0,9 %.

ANALÝZA

V oddíle **alkoholické nápoje a tabák** zrychlil růst cen tabákových výrobků na 5,5 % z 1,8 % ve 4. čtvrtletí 2014 vyvolaný částečně zvýšením spotřební daně cigaret a zčásti vlivem trhu.

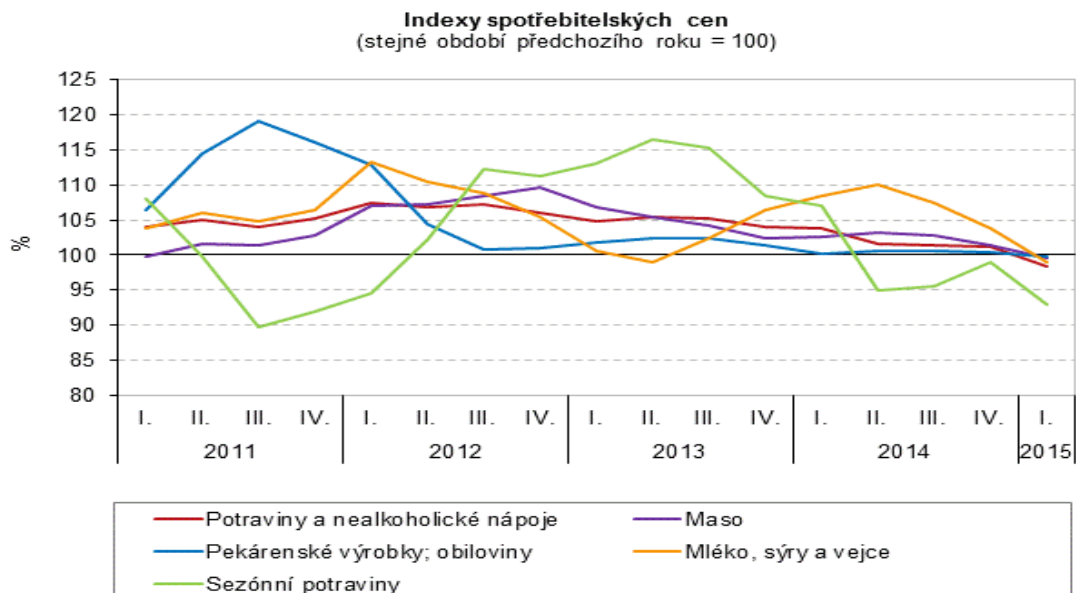
Zrychlení cenového růstu nastalo i v oddíle **odívání a obuv**, kde ceny oděvů vzrostly o 2,6 % a obuvi o 9,8 %.

Také v oddíle **rekreace a kultura** došlo k zrychlení růstu cen, které způsobilo zvýšení cen dovolených s komplexními službami o 5,4 % (ve 4. čtvrtletí o 3,5 %). Mírně se prohloubil dlouhodobý pokles cen zařízení pro příjem, záznam a reprodukci obrazu a zvuku (na -11,4 %).

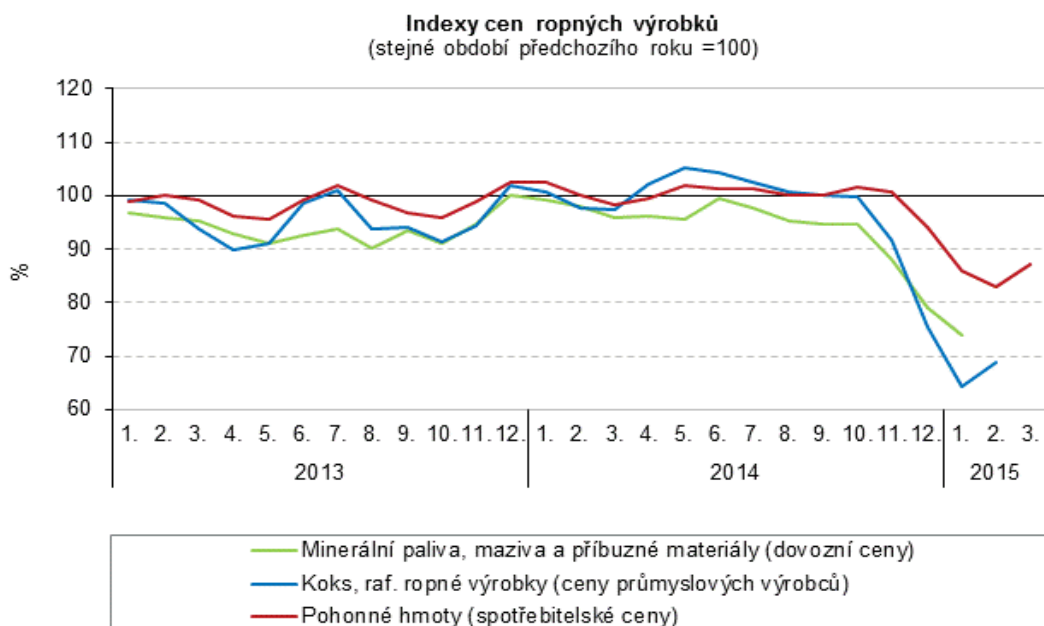
Na snižování cenové hladiny působily ceny v oddíle **potravin a nealkoholické nápoje**, které klesly o 1,6 % (ve 4. čtvrtletí růst o 1,2 %). Tento vývoj ovlivnily hlavně ceny ovoce, které byly nižší o 6,4 % (ve 4. čtvrtletí 2014 růst o 4,1 %). Podobný trend, tj. přechod z růstu do poklesu, měly v různé míře ceny ve všech dalších hlavních skupinách potravinářských výrobků (pekárenské výrobky a obiloviny, maso, mléko, sýry, jogurty).

U zeleniny došlo k prohloubení cenového poklesu vlivem cen plodové zeleniny, které klesly o 6,5 % (ve 4. čtvrtletí 2014 růst o 11,8 %). Naopak pokles cen brambor se zmínil na -36,0 % (z -44,5 % ve 4. čtvrtletí 2014).

ANALÝZA

V oddíle **doprava** ovlivnil vývoj cen v 1. čtvrtletí zejména pokles cen pohonných hmot o 14,4 %. Větší meziroční pokles nastal pouze před šesti lety v 1. a 2. čtvrtletí 2009. Meziměsíční pokles cen pohonných hmot se projevil již v posledních měsících roku 2014 a pokračoval v lednu a únoru 2015. V březnu se tento trend obrátil a ceny pohonných hmot meziměsíčně vzrostly o 4,4 %. Vývoj spotřebitelských cen pohonných hmot koresponduje s cenami průmyslových výrobců a dovozními cenami ropných výrobků, jak znázorňuje následující graf.

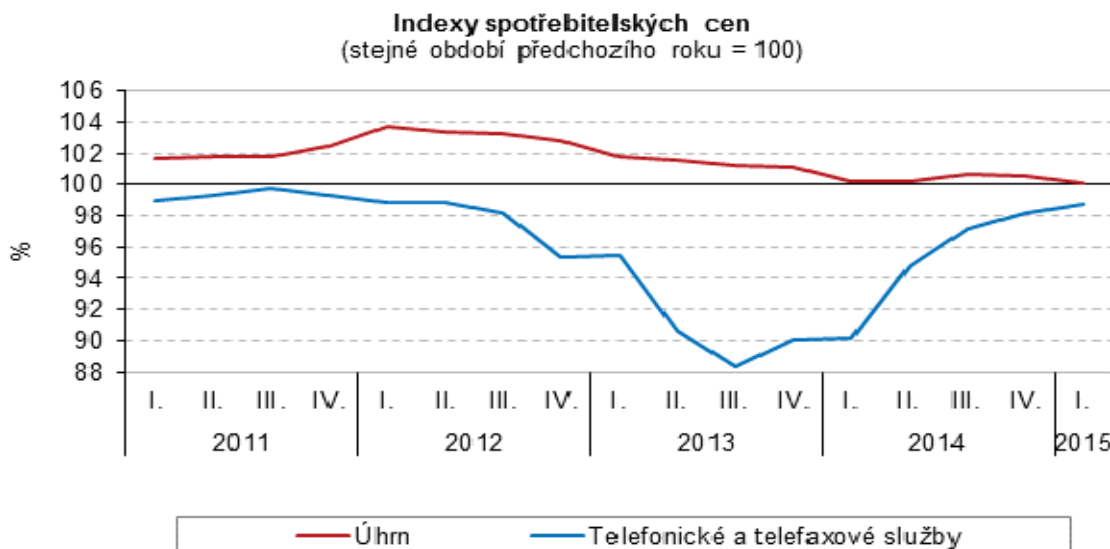

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

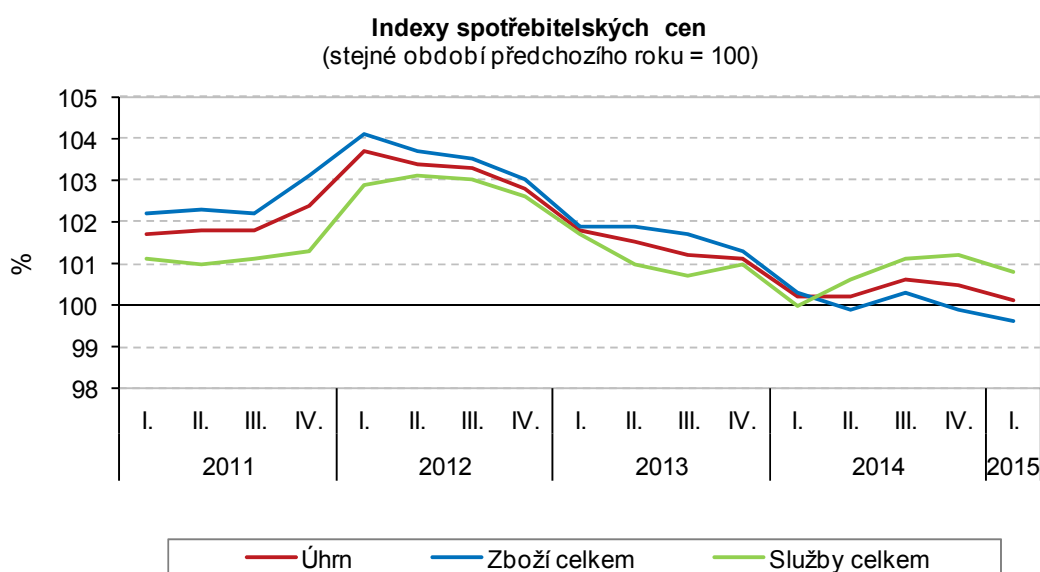
V oddíle **zdraví** došlo od ledna 2015 ke zrušení regulačních poplatků za návštěvu lékaře a výdej léků na recept v lékárně, což se promítlo v poklesu cen v tomto oddíle o 6,6 %.

V oddíle **pošty a telekomunikace** pokračoval **trend zmírňování** meziročního poklesu cen telefonických a telefaxových služeb započatý v polovině roku 2013. Ceny poštovních služeb byly vyšší o 7,1 %.

Meziroční pokles cen pokračoval, i když mírnějším tempem, u přístrojů a spotřebičů pro domácnost v oddíle **bytové vybavení a zařízení domácnosti**.

Ceny **zboží úhrnem** klesly o 0,4 % (ve 4. čtvrtletí 2014 o 0,1 %) a ceny **služeb** vzrostly o 0,8 % (ve 4. čtvrtletí 2014 o 1,2 %).

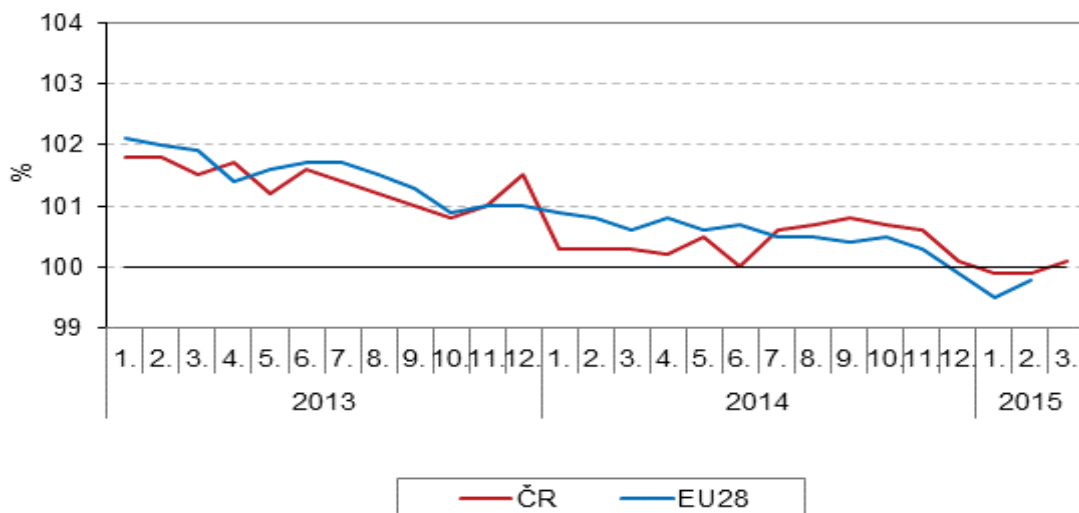

ANALÝZA

Harmonizovaný index spotřebitelských cen v zóně EU28

Meziroční změna harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) 28 členských zemí EU byla podle údajů Eurostatu v lednu -0,5 % a v únoru -0,2 %. V ČR byly meziroční hodnoty v obou těchto měsících -0,1 %. Podle předběžných výpočtů vzrostl v březnu HICP v ČR meziročně o 0,1 %. Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že k postupnému snižování meziroční inflace došlo i v zemích EU. Meziroční hodnoty HICP v ČR a HICP ve 28 členských zemích EU byly často obdobné, od počátku roku 2014 však přírůstek HICP v ČR klesal výrazněji než přírůstek HICP EU28. Tento trend se však v druhé polovině roku 2014 a na počátku roku 2015 zastavil.

Harmonizované indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

ANALÝZA
Indexy spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2015

COICOP	Oddíl	Stálé váhy roku 2012 v ‰	2014				2015			
			stejně období předchozího roku = 100							
			1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	4.čtvrtletí	leden	únor	březen	1.čtvrtletí
0	Úhrn	1000,0	100,2	100,2	100,6	100,5	100,1	100,1	100,2	100,1
	v tom :									
01	potraviny a nealkoholické nápoje	170,8	103,9	101,5	101,4	101,2	98,5	98,5	98,1	98,4
	z toho:									
01.11	pekárenské výrobky; obiloviny	27,2	100,2	100,6	100,6	100,3	99,7	99,7	99,8	99,7
01.12	maso	40,6	102,6	103,3	102,8	101,3	100,0	99,8	98,9	99,6
02	alkoholické nápoje, tabák	95,0	104,1	102,9	102,7	101,4	102,3	103,7	104,4	103,4
03	odívání a obuv	32,9	102,3	103,1	103,2	103,6	104,5	104,2	104,7	104,5
04	bydlení, voda, energie, paliva	265,6	97,6	98,3	99,3	99,4	101,2	101,2	101,1	101,1
	z toho:									
04.111	čisté nájemné placené nájemníky v náj. bytech	36,2	101,1	100,9	101,0	101,1	100,9	101,4	100,9	101,1
04.511	elektřina	47,4	89,5	89,5	89,6	90,0	99,7	99,7	99,7	99,7
04.521	zemní plyn	29,3	90,9	94,8	102,4	102,4	104,5	104,5	104,5	104,5
05	bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	61,1	98,7	99,3	99,5	99,9	100,1	99,9	99,8	99,9
06	zdraví	23,8	96,7	98,0	98,8	99,5	93,8	93,3	93,0	93,4
07	doprava	101,3	100,1	100,3	100,5	100,0	95,4	94,2	95,8	95,1
	z toho:									
07.221	pohonné hmoty	36,1	100,3	101,0	100,5	98,8	86,1	82,9	87,3	85,4
08	pošty a telekomunikace	30,6	90,4	94,8	96,6	97,4	97,9	97,9	97,9	97,9
09	rekreace a kultura	87,6	100,5	100,6	100,7	99,9	100,8	100,8	100,8	100,8
	z toho:									
09.60	dovolená s komplexními službami	19,1	103,8	104,2	104,0	103,5	105,4	105,9	105,0	105,4
10	vzdělávání	7,4	101,3	101,4	101,4	101,3	101,4	101,1	101,1	101,2
11	stravování a ubytování	55,6	101,6	101,7	101,7	101,7	101,8	101,6	101,6	101,7
12	ostatní zboží a služby	68,3	100,7	100,6	101,8	102,2	102,2	102,9	102,2	102,4

Zpracovali: pracovníci Oddělení spotřebitelských cen ČSÚ

Kontaktní osoba:

Ing. Jiří Trexler

Oddělení spotřebitelských cen ČSÚ

 E-mail: jiri.trexler@czso.cz

Tel.: 274 054 137

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz